

KIUSAAMISEN EHKÄISEMINEN TUNNE- VUOROVAIKUTUS- JA TURVATAITOJA OPETTAMALLA



Kuopion kaupungin hankkeet:
Posi eellä #parasta vuorovaikutusta
Turvataitoja perusopetukseen

DRAAMA- KASVATUS



- Tavoitteellista leikkiä
- Keskustelua, kuuntelua, pohdiskelua, oppimista
- Eläytymistä ja roolin ottamista
- Kokemusten saamista ja jakamista
- Liikkumista yhtä aikaa todellisuudessa ja kuvitteellisessa maailmassa (ns. esteettinen kahdentuminen)
- Kehollista ilmaisua
- Yhteistyön oppimista
- Improvisaatiota
- luodaan mahdollisuuksia tarkastella isoja kysymyksiä yhdessä toimien ja roolien suojassa.

Forum-teatteri

- Brasilialaisen Augusto Boalin kehittämä teatterimuoto, "sorrettujen teatteri".
- Yleisöä osallistava teatterimuoto. Noudattaa tarkkaa kaavaa, mutta lasten ja nuorten kanssa kevyt versio tai mukaelma.
- Osallistujat itse hakevat vaihtoehtoisia näkökulmia, merkityksiä ja toimintatapoja käsiteltävään aiheeseen. Työtapa on ratkaisukeskeinen; ei pyöritellä ongelmaa vaan tutkitaan erilaisia ratkaisumalleja. Valmiiksi saatavat ratkaisut eivät ole itse tarkoitus, vaan enemmänkin tavoitellaan osallistujien omaa oivallusta ympäröivän maailman kysymyksiin.
- Vaiheet:
 - 1.) Ryhmän lämmittely (ryhmäyttävä leikki)
 - 2.) Roolit: Kuka kärsii epäkohdasta, kuka aiheuttaa epäkohdan, kuka voi vaikuttaa tilanteeseen?
 - 3.) Esitettävä kohtaus: lähtökohdaksi epäkohta, meno rooleihin (roolimerkit), keskeytys, pois roolista
 - 4.) Yleisölle kysymyksiä ja yleisöltä korjaava ehdotus -> sama kohtaus uudelleen, mutta korjauksilla -> uusi keskustelu ja mahdolliset uudet korjaukset.
 - 5.) Kohtausten jälkeen AINA yhteinen keskustelu ja aiheen käsittelyn jatkaminen



[kiusaamisen
ehkäisy.mp4](#)

KUUMA TUOLI

- Draamaharjoitus, jonka tavoitteena kokeilla roolissa olemista ja toisen asemaan ja tunteisiin asettumista.
- Laitetaan lava-katsomo –asetelma ja lavalle yksi tuoli.
- Tuoliin istuu henkilö aina jossain roolissa. Kuumaan tuoliin voidaan kutsua esim. kerrotusta sadusta tai tarinasta joku henkilö, oppikirjan kappaleesta, puheeksi nousseesta asiasta; oikeastaan mistä vaan.
- Yleensä käytetään roolimerkkiä, varsinkin lasten kanssa, jotta erotetaan rooli todellisesta minästä.
- Muut haastattelevat henkilöä. Jos henkilöstä ei ole mitään tietoa ennakoon, on tuolissa roolissa olo helpompaa, koska kaiken voi keksiä itse. Jos taas kyseessä on jo ennestään tunnettu tai osittain tunnettu henkilö (esim. Aku Ankka), täytyy roolin ottajan yrittää vastaila oman tietämyksensä pohjalta.
- Lasten kanssa harjoitusta tehdessä kannattaa vielä tarkentaa, että roolihenkilö kuvitellaan tuoliin sellaisena kuin hän on, eikä esim. voi kommentoida ”Miksi sinulla on naisen vaatteet vaikka olet mies?” -tyyppisesti. Mielikuvitus kehiin!

+



Posi eellä
#parastavuorovaikutusta
–hanke

Turvataitoja Kuopion
perusopetukseen -hanke

HANKKEIDEN TAVOITE JA KÄYTÄNTÖ

- Verkkosivujen rakentaminen: vuosikellot ja materiaalit (vrt. digitaitokalenteri)
- Yhteistyöverkoston luominen (paikallisesti ja kansallisesti).
- Kouluvierailut: syksyllä ryhmäyttämisen ja tunnetaitojen pajat, tukarien kouluttaminen ja aikuisten vesot. Keväällä kaikki Kuopion peruskoulut (samanaikaisopettajuus ja aikuisten kouluttaminen)
- Savonian wellness-centerin opiskelijoiden kouluttaminen.
- Mallien kehittäminen (tunne- ja turvataitohenkilö, laillisuusopas, kiusaamisen vastainen malli).

SÄHKÖINEN MATERIAALI 1-9 LUOKILLE

Vuorovaikutus-aidot

Ryhmyttäminen
Kohtaaminen
- Katsekontakti
- Kuunteleminen
- Keskusteleminen
Kehon ilmaisu ja arvostava koskettaminen

Tunnetaidot

Tunteiden tunnistaminen
Itsetuntemus
Kaveritaidot/
Myötätunto
Koulumotivaatio
(6.-9. lk:t)

Turvataidot

Arjen turvataidot
Seksuaalikasvatus
Digiturvataidot
Päihde- ja laillisuuskasvatus
(4.-9. lk:t)

ESIMERKKISIVU TYÖSTÖVAIHEESSA

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitokasvatus	
Tunnetaidot	1. luokka
Vuorovaikutustaidot	Tunteiden tunnistamin...
Turvataidot	Itsetuntemus
Rentoutuminen ja rau...	Kaveritaidot /Myötätu...
Etusivu	2. luokka
Vuosikello	Tunteiden tunnistamin...
Materiaalipankki	Itsetuntemus
Yhteystiedot	Kaveritaidot / Myötätu...
Toimintamalli kouluille	3. luokka
Turvataitohenkilön ko...	Tunteiden tunnistamin...
Julisteet-materiaali	Itsetuntemus
Laillisuuskasvatus	Kaveritaidot / Myötätu...
	4. luokka

Tunteiden tunnistaminen

torstai 24. elokuuta 2023 8.27

Tunnetaidoiksi kutsutaan taitoja tunnistaa, säädellä, ilmaista ja sanoittaa tunteita. Tunteiden kohtaaminen ja hyväksyminen ovat keskeinen osa mielen hyvinvointia. Omien tunteiden läpi eläminen, hyväksyminen ja ilmaiseminen rakentavalla tavalla auttavat saavuttamaan tavoitteita sekä luomaan ja ylläpitämään ihmissuhteita. Tunteiden tunnistaminen auttaa ymmärtämään omaa ja muiden ihmisten toimintaa. Se auttaa myös suhtautumaan toisen ihmisen tunteisiin. Tunteiden hallintaa ja oman toiminnan säätelystä pidetäänkin tunnekasvatuksen tärkeimpinä tavoitteina.

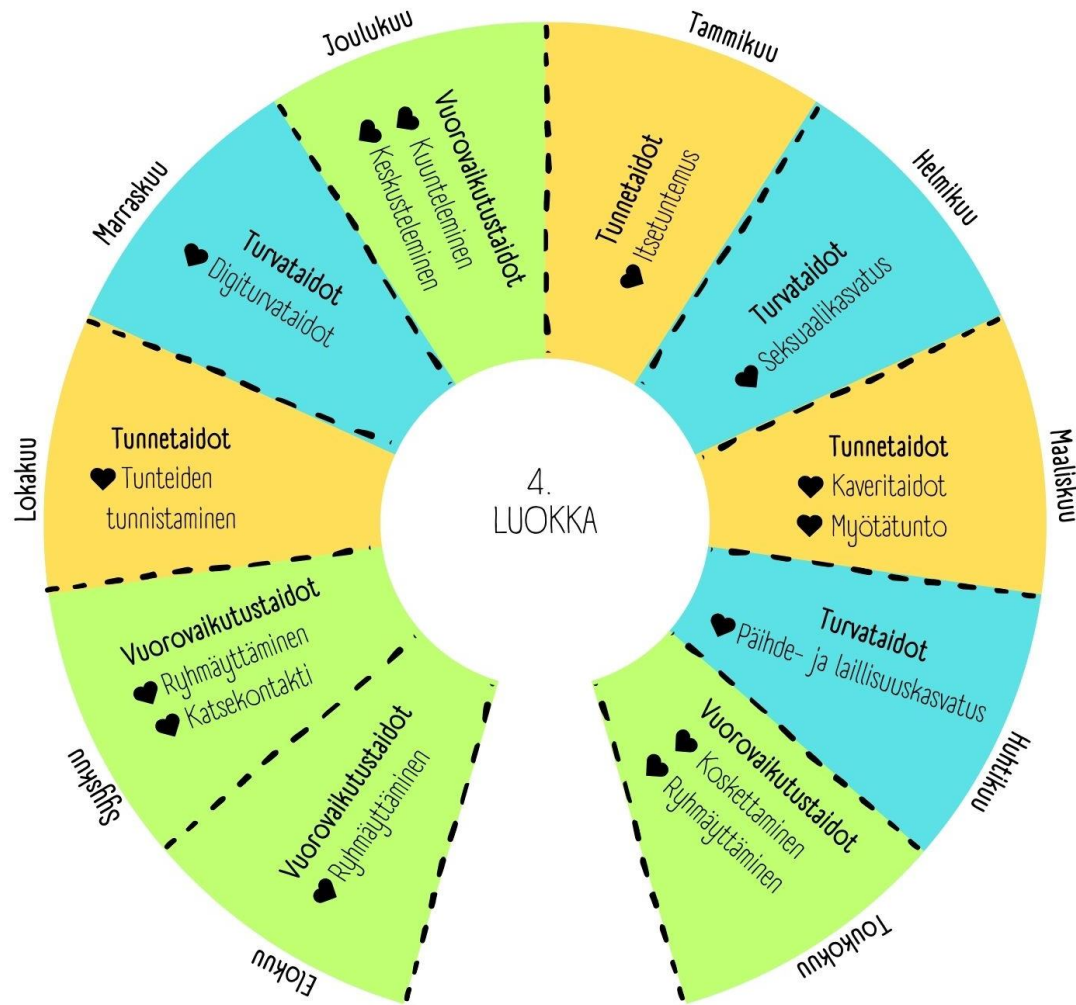
Tunnesäätelyn harjoitukseen liittyy voimakkaasti rauhoittumisen elementti. Tunnesäätelyn taitojen harjoittelun tavoitteena on oppia ymmärtämään tunteita, vähentää haavoittuvuutta kielteisille tunnekokemuksille ja lisätä tietoisesti positiivisia tunteita, sekä oppia päästämään irti kurjaa oloa tuottavista tunteista.

Tavoitteet: L1, L2, L3, L6, L7

- Havaitaan, tunnistetaan ja nimetään perustunteita.
- Oppilas osaa ilmaista tunteita kasvojen ilmeillä ja kehon eleillä.

Oppiaineisiin kytkeytyminen: suomen kieli ja kirjallisuus (T1, T2, T3, T4) ympäristöoppi (T10, T15), liikunta (T7, T9), uskonto (T5)

Tunne-, vuorovaikutus-, ja turvataitojen vuosikello



Puijon torni -malli

Pohjana on ennaltaehkäisevätyö:

- Lukuvuosisuunnitelma
- Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataidot
- Yhteistyöverkostot
- Kulttuuripolku
- Tukioppilas- / oppilaskunta- / kummitoiminta
- Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteinen puuttumisen malli.

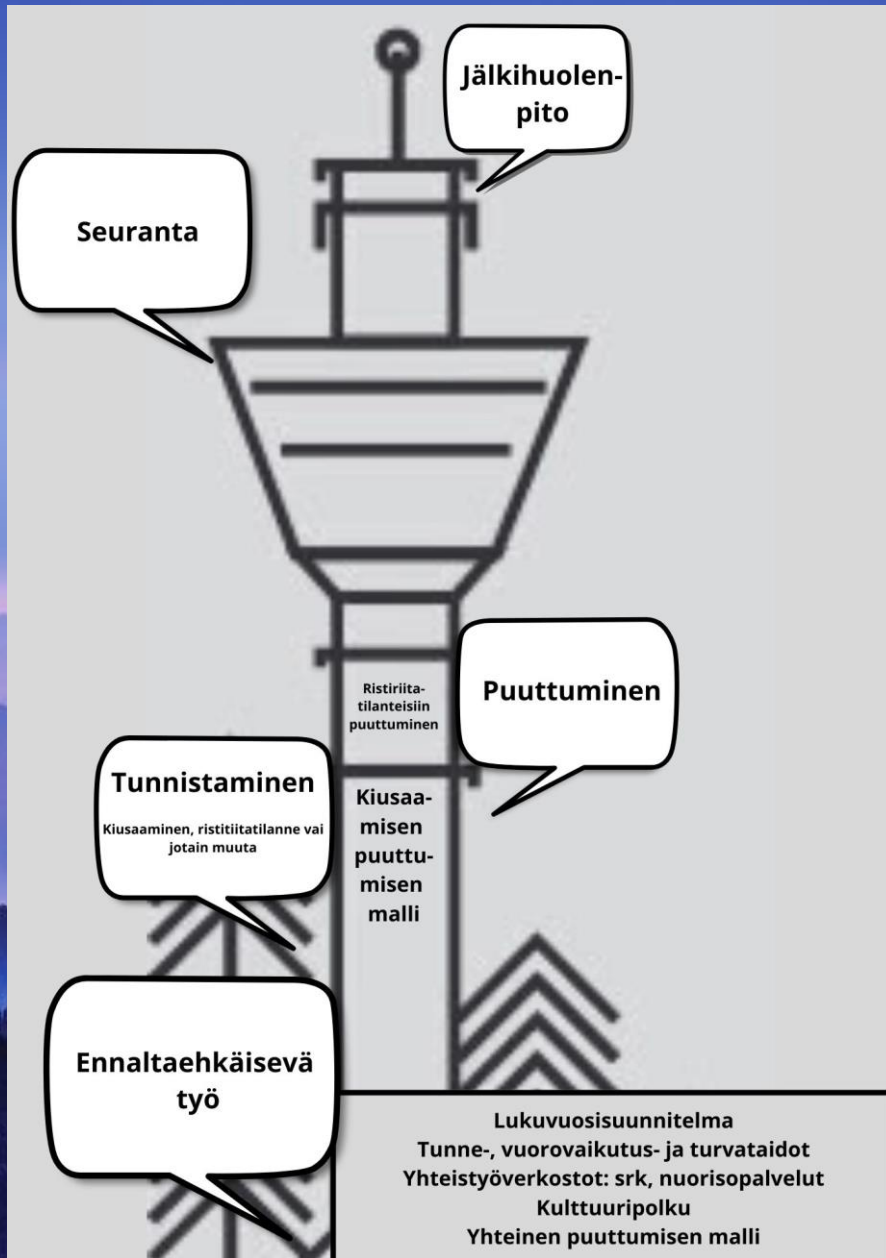
- Kaupungin laajuinen.

Seuranta:

- Wilma-lomakkeet
- Seurantasopimukset

Jälkihuolenpito:

- Kiusaamistilanteissa olleille tarjotaan ryhmämuotoista työskentelyä.
- MLL-selviydytään kiusaamisesta.



**Turvataitoja
peruskouluun**

Hankekoordinaattori
Jere Ronkainen
jere.ronkainen@kuopio.fi
044 718 1067

**Posi eellä
#parastavuorovaikutusta**

Hanketyöntekijä
Johanna Hötti
johanna.hotti@opedu.kuopio.fi
044 718 5295

Hanketyöntekijä
Riia Iivarinen
riia.iivarinen@opedu.kuopio.fi
044 718 4439

Hanketyöntekijä
Tuija Oravainen
tuija.oravainen@opedu.kuopio.fi
044 718 8520

KIITOS